

Aleja Królewska: naturalne świadectwo historii miasta

Dodano: 2019.08.29

Aleja Królewska to najstarsza i jedna z ważniejszych oraz najbardziej rozpoznawanych dróg w Puławach. Trakt ten wyznaczony został w XVII wieku przez Tylmana z Gameren. Aleja Królewska na całym swoim odcinku (625 mb) objęta jest nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Lublinie, jako fragment miasta wpisany do rejestru zabytków województwa lubelskiego, pod nr A/150. Oznacza to, że wszelkie prace w obrębie tej ulicy wymagają zgody Konserwatora Zabytków, wobec czego Miasto nie może podejmować samodzielnych działań związanych z wycinkami i nasadzeniami roślinności. Obecnie na obu odcinkach Alei Królewskiej rośnie 164 szt. drzew starych.

Mieszkańcy w ostatnich latach mogli zaobserwować prowadzone prace związane z usuwaniem drzew chorych, bądź stanowiących zagrożenie, ale także prace związane z nowymi nasadzeniami.

Lokalizacja drzew wzdłuż ruchliwej ulicy, budowa licznych parkingów w zasięgu drzew jak i wiek drzew oraz zabytkowy charakter wymuszają częste przeglądy stanu drzew, szczegółowe badania

diagnostyczne jak i zdecydowane zabiegi arborystyczne.

1934 r. z zasobów Pracowni Dziejów Miasta Zb. Kiełb.

Wobec faktu, iż zabytkowy układ zieleni jest niezwykle ważnym i cennym obiektem w każdym mieście, zgodnie z zasadami rewaloryzacji określonymi w Międzynarodowej Karcie Ogrodów tzw. Karcie Florenckiej jedną z zasad jest zachowanie ciągłości gatunku historycznego. Obowiązujący w XVII wieku dobór roślinny w kompozycjach alejowych obejmował głównie gatunki rodzime, a wśród nich lipy drobnolistne. Aleja Królewska obsadzona pierwotnie lipami drobnolistnymi przechodziła na przestrzeni lat różne etapy i była ustawicznie uzupełniana. Wykonana w 2008 roku ekspertyza dendrologiczno-statyczna alei wykazała, że składa się ona obecnie z kilku gatunków, w tym: lipy drobnolistnej, lipy krymskiej, lipy europejskiej i jesionu pensylwańskiego. Od tego czasu przyjęto zasadę uzupełniania alei po wycinkach i wypadach jednym gatunkiem lipy drobnolistnej.

Lipa już od średniowiecza była ważnym elementem kulturowym. Uważano ją za drzewo święte, symbolizowała miłość, witalność oraz pierwiastek żeński. Zaletą tego gatunku była miododajność, miękkie drewno wykorzystywane do rzeźbienia figurek, ochrona przed złem, uderzeniem piorunów, demonami. Dzięki jej długowieczności, możemy podziwiać kilkuset letnie lipy po dzień dzisiejszy. W ich koronach zapisała się nie jedna ludzka historia, a majestatem zadziwiają kolejne pokolenia.

2018 r. z zasobów własnych ZDM

Ostatni specjalistyczny przegląd drzewostanu Al. Królewskiej przeprowadzono w 2016 roku by w kolejnym roku wykonać zabiegi konserwacyjne lub pielęgnacyjne wszystkich starych drzew. Z powodów bezpieczeństwa w latach 2017 ; 2019 usunięto 12 szt. drzew, w tym 6 szt. jesionów pensylwańskich ; gatunku obcego w nasadzeniach alei. W roku 2018 (po przejęciu fragmentu pomiędzy ul. Piłsudskiego a ul. Partyzantów) wykonano inwentaryzację dendrologiczną II odcinka drogi, a konserwacja zlokalizowanych tam 21 szt. drzew aktualnie jest prowadzona. W miejsca uwolnione przez usuwane drzewa wykonywane są nasadzenia zamienne z wykorzystaniem historycznego gatunku lipy drobnolistnej. W latach 2017 ; 2019 posadzono łącznie 24 szt. nowych drzew. Wszystkie nasadzenia objęto szczególnym nadzorem pielęgnacyjnym. Głównym celem prowadzonych zabiegów jest utrzymanie historycznej, 4-rzędowej alei lipowej przy zachowaniu

maksymalnego bezpieczeństwa dla wszystkich użytkowników pasa drogowego.

Warto przy tym jeszcze raz zaznaczyć, że każdy zabieg pielęgnacyjny poprzedzony jest szeregiem analiz i licznymi opiniami ekspertów. Ze względu na ogromną wartość kulturową miejsca, wszystkie prowadzone działania Miasta ukierunkowane są na zachowanie dorobku historycznego i przyrodniczego Alei Królewskiej oraz Skweru Niepodległości w jak najlepszej formie.

Merytoryczne opracowanie tekstu: Izabela Giedrońc - kierownik Działu Zieleni w Zarządzie Dróg Miejskich.

Źródło: